

Ročník 1978

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 18

Vydána dne 4. července 1978

Cena Kčs 1,30

OBSAH:

78. Zákon Slovenské národní rady o školských zařízeních
79. Zákon Slovenské národní rady o státní správě ve školství
80. Nařízení vlády Slovenské socialistické republiky, kterým se zřizuje Čestné uznání za zásluhy o rozvoj školství
81. Vyhláška ministerstva kultury Slovenské socialistické republiky, kterou se stanoví výjimky z povinnosti písemně sjednat smlouvy o rozšiřování literárních, vědeckých a uměleckých děl

78

ZÁKON

Slovenské národní rady

ze dne 27. června 1978

o školských zařízeních

Slovenská národní rada se usnesla na tomto zákoně:

zení, popřípadě další školská zařízení zřízená podle § 45 odst. 1.

ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

[1] Předškolní výchovu, výchovu mimo vyučování, systém dalšího vzdělávání učitelů a ostatních školských pracovníků a odborné služby školám, předškolním zařízením a školským výchovným zařízením zabezpečují školská zařízení.

[2] Školská zařízení jsou součástí školské výchovně vzdělávací soustavy.

[3] Školská zařízení jsou předškolní zařízení, školská výchovná zařízení, školská účelová zaří-

ČÁST DRUHÁ PŘEDŠKOLNÍ ZAŘÍZENÍ

§ 2

Předškolní výchova a její úkoly

[1] Úkolem předškolní výchovy je vytvářet základy vědomostí a dovedností dětí, rozvíjet jejich řeč, myšlení a zájem o hru, o přiměřenou práci a učení. Předškolní výchova připravuje děti pro vstup do základní školy.

[2] Předškolní výchovu dětí zabezpečují v těsné spolupráci rodina a předškolní zařízení.

§ 3

Druhy předškolních zařízení

(1) Předškolní zařízení jsou jesle, mateřská škola, společné zařízení jeslí a mateřské školy a dětský útulek.

(2) Předškolní zařízení uvedená v odstavci 1 zřizují národní výbory jako územní předškolní zařízení nebo socialistické organizace se souhlasem národního výboru jako závodní nebo družstevní předškolní zařízení.

§ 4

Jesle

(1) Jesle jsou dětská výchovná zařízení s léčebně preventivní péčí; pečují o zdravý tělesný a duševní vývoj a o harmonický rozvoj dětí zpravidla do věku tří let.

(2) Působnost ministerstva zdravotnictví Slovenské socialistické republiky ve věcech jeslí, stanovená zvláštními předpisy,¹⁾ zůstává nedotčena.

§ 5

Mateřská škola

(1) Mateřská škola navazuje na výchovu dítěte v rodině a v jeslích, všestranně rozvíjí osobnost dítěte zpravidla ve věku od tří do šesti let a připravuje ho pro vstup do základní školy. Do mateřské školy se přednostně přijímají děti, které dovršily nejméně pět let věku.

(2) Mateřské školy se zřizují především jako mateřské školy s celodenní péčí; mohou být zřizovány i jako školy internátní. Mateřské školy internátní poskytují dětem předškolní výchovu po celý týden nebo po celý rok. V mateřských školách s celodenní péčí a v mateřských školách internátních mohou být zřizovány třídy bez celodenní péče a třídy pro děti lehceji mentálně, smyslově nebo tělesně postižené nebo pro děti s lehčími vadami řeči.

(3) Pro děti mentálně, smyslově nebo tělesně postižené a pro děti s vadami řeči se zřizují mateřské školy pro děti vyžadující zvláštní péči. Pro děti nemocné nebo zdravotně oslabené se zřizují mateřské školy při zdravotnických zařízeních.

(4) Pro děti, které nemohou do mateřských škol pravidelně docházet a které mají ve školním roce, v němž dovrší šest let věku, zahájit povinnou školní docházku, se při mateřských školách zřizují ve druhém pololetí předcházejícího školního roku pří-

pravná oddělení, v nichž se děti připravují na povinnou školní docházku.

(5) V zájmu příznivého vývoje smyslově postižených dětí předškolního věku je docházka těchto dětí do mateřských škol povinná od počátku školního roku, v němž dítě dovrší pátý rok věku. Vláda Slovenské socialistické republiky nařízením stanoví počátek účinnosti tohoto ustanovení.

§ 6

Společné zařízení jeslí a mateřské školy

(1) Jesle a mateřská škola se mohou zřizovat se společnou správou jako zařízení s celodenní péčí nebo jako zařízení internátní.

(2) Podrobnosti o zřizování a organizaci společného zařízení jeslí a mateřské školy stanoví ministerstvo školství Slovenské socialistické republiky (dále jen „ministerstvo školství“) v dohodě s ministerstvem zdravotnictví Slovenské socialistické republiky obecně závazným právním předpisem.

§ 7

Dětský útulek

V místech, kde nejsou podmínky pro zřízení mateřské školy, se zřizuje dětský útulek. Dětský útulek plní s přihlédnutím k místním podmínkám úkoly mateřské školy.

§ 8

Předškolní zařízení zřizovaná socialistickými organizacemi

(1) Socialistické organizace se souhlasem národního výboru budují ze svých prostředků pro děti svých pracovníků předškolní zařízení nebo se na budování předškolních zařízení podílejí; náklady na tato zařízení hradí podle zvláštních předpisů.²⁾

(2) Ústřední orgány vytvářejí v oboru své působnosti podmínky pro rozvoj předškolních zařízení.

(3) Náklady spojené s poskytováním výchovné a léčebně preventivní péče o děti v předškolních zařízeních zřízených socialistickými organizacemi hradí národní výbory.

(4) Podrobnosti o zřizování a provozu předškolních zařízení zřizovaných socialistickými organizacemi stanoví vláda Slovenské socialistické republiky nařízením.

¹⁾ Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

²⁾ Např. vyhláška č. 90/1972 Sb., o financování některých zařízení podnikové společenské spotřeby a některých činností státních hospodářských organizací a organizací zahraničního obchodu, vyhláška č. 119/1972 Sb., o sdružování prostředků socialistických organizací a o poskytování příspěvků na investiční výstavbu a provoz některých zařízení, ve znění zákona č. 103/1974 Sb., o zemědělské dani, a zákona č. 62/1972 Sb., o úpravách soustavy odvodů a daní organizací, čl. 87 písm. b) Vzorových stanov jednotných zemědělských družstev (příloha k nařízení vlády ČSSR č. 137/1975 Sb.), směrnice federálního ministerstva financí o financování některých výdajů rozpočtových a příspěvkových organizací (reg. částka 7/1973 Sb.).

ČÁST TŘETÍ

ŠKOLSKÁ VÝCHOVNÁ ZAŘÍZENÍ

§ 9

Školská výchovná zařízení jsou zařízení pro zájmové studium, školská zotavovací zařízení, mimoškolní výchovná zařízení a školská zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy.

DÍL PRVNÍ

ZAŘÍZENÍ PRO ZÁJMOVÉ STUDIUM

§ 10

Zájmovému studiu umění slouží lidové školy umění a školské ústavy umělecké výroby, zájmovému studiu jazyků slouží lidové školy jazyků a jazykové školy, zájmovému studiu stenotypistiky a psaní strojem slouží těsnopisné ústavy.

§ 11

Lidová škola umění

[¹] Lidová škola umění se podílí na rozvíjení vloh, schopností a nadání dětí a mládeže, popřípadě dospělých formou zájmové výchovy a výuky v oblasti umění a účasti na společenském životě; poskytuje základy odborného vzdělání v hudebním, tanečním, literárně dramatickém, divadelním, loutkářském a výtvarném oboru. Zvláště nadané žáky lidová škola umění připravuje v rozšířeném vyučování k dalšímu studiu na uměleckých školách.

[²] Lidová škola umění organizuje studium přípravné, určené především pro žáky prvního stupně základní školy nebo základní devítileté školy, studium základní, které navazuje na studium přípravné, a kursy pro dospělé. Do přípravného studia mohou být přijaty i mimořádně hudebně nadané děti předškolního věku.

§ 12

Školský ústav umělecké výroby

[¹] Školský ústav umělecké výroby svou výchovnou a vzdělávací činností pečuje o udržování tradičních a rozvíjení nových výtvarných projevů, technik a praktických poznatků v oborech lidové umělecké výroby a uměleckých řemesel.

[²] Ústav uskutečňuje zejména zájmovou výchovu a výuku žáků a dospělých, zaměřenou na oblast lidové umělecké výroby, odbornou výchovu a výuku žáků a dospělých pro potřeby socialistických organizací zabývajících se lidovou uměleckou výrobou a uměleckými řemesly, pokud není zajišťována příslušnými středními školami, a na tvorbu návrhů vzorů a technické dokumentace potřebných k zájmové i odborné výchově a výuce žáků a dospělých v oblasti lidové umělecké výroby a uměleckých řemesel.

[³] Ústav plní své úkoly prostřednictvím bezplatných kursů a prostřednictvím střední odborné uměleckořemeslné školy zřízené při ústavu.

§ 13

Lidová škola jazyků

Lidová škola jazyků poskytuje žákům základních škol, základních devítiletých škol, středních škol, studentům vysokých škol a pracujícím jazykové vzdělání v hlavních světových jazycích.

§ 14

Jazyková škola

[¹] Jazyková škola poskytuje pracujícím, žákům základních škol, základních devítiletých škol, středních škol a studentům vysokých škol jazykové vzdělání v hlavních světových jazycích i v jazycích jiných, organizuje též vyučování jazykům s odborným zaměřením a připravuje pracující po jazykové stránce pro výkon činnosti v mezinárodních stycích, pro překladatelskou, tlumočnickou a jinou činnost.

[²] Studium na jazykové škole může být ukončeno státní jazykovou zkouškou; tuto zkoušku může vykonat i občan, který na jazykové škole nestudoval.

§ 15

Těsnopisný ústav

Těsnopisný ústav školí a doškoluje pracující v oboru slovenského a cizojazyčného těsnopisu, psaní na stroji, hospodářské korespondence, stenotypistiky, techniky a mechanizace administrativy a sekretářských prací. Studium oborů, jímž ústav vyučuje, může být ukončeno státní zkouškou.

DÍL DRUHÝ

ŠKOLSKÁ ZOTAVOVACÍ ZAŘÍZENÍ

§ 16

Škola v přírodě

[¹] Škola v přírodě je školské zotavovací zařízení, které umožňuje pobyt dětí z předškolních zařízení a žáků škol nebo jednotlivých tříd, popřípadě vybraných skupin žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení školní výchovně vzdělávací práce. Jejím posláním je zotavování a upevňování zdraví a fyzické zdatnosti dětí a žáků žijících ve městech a průmyslových oblastech.

[²] Do školy v přírodě se vysílají děti z mateřských škol, žáci základních škol, základních devítiletých škol a žáci škol pro mládež vyžadující zvláštní péči.

[³] Národní výbory mohou zřizovat a spravovat školu v přírodě též mimo své územní obvody v dohodě s národním výborem, v jehož územním obvodu má být škola v přírodě zřízena.

DÍL TŘETÍ

MIMOŠKOLNÍ VÝCHOVNÁ ZARÍZENÍ

§ 17

Výchova mimo vyučování

(1) Výchova mimo vyučování tvoří organickou jednotu se školní výchovou. Jejím úkolem je poskytnout žákům po vyučování aktivní odpočinek, rozvíjet jejich osobité schopnosti, nadání a zájmy, vést je k účasti na společenském životě přiměřené jejich věku a pomáhat jim při přípravě na vyučování. Výchova mimo vyučování přispívá i k uvědomělé volbě povolání.

(2) Výchovu mimo vyučování organizují školy, Socialistický svaz mládeže, Pionýrská organizace Socialistického svazu mládeže, další společenské organizace a školská výchovná zařízení.

§ 18

Druhy mimoškolních výchovných zařízení

Mimoškolní výchovná zařízení jsou dům pionýrů a mládeže, stanice mladých techniků, stanice mladých přírodovědců a stanice mladých turistů a za podmínek stanovených tímto zákonem též školní družina, školní klub, školní knihovna a domov mládeže.

§ 19

Dům pionýrů a mládeže, stanice mladých techniků, stanice mladých přírodovědců a stanice mladých turistů

(1) Dům pionýrů a mládeže jako státní mimoškolní výchovné a vzdělávací zařízení pomáhá plnit hlavní výchovné cíle a poslání škol a programové a obsahové zaměření činnosti Pionýrské organizace Socialistického svazu mládeže a Socialistického svazu mládeže. Dům organizuje výchovně vzdělávací práci s dětmi a mládeží v době mimo vyučování a metodicky pomáhá školám, Pionýrské organizaci Socialistického svazu mládeže a Socialistickému svazu mládeže.

(2) Zřizuje se místní (městský) dům pionýrů a mládeže, okresní (obvodní) dům pionýrů a mládeže, krajský dům pionýrů a mládeže a ústřední dům pionýrů a mládeže.

(3) Stanice mladých techniků, stanice mladých přírodovědců a stanice mladých turistů plní v oboru techniky, v oboru přírodních věd, v oboru turistiky a v oboru branné výchovy obdobné úkoly jako dům; zřizuje se jako oddělení domu nebo jako samostatné mimoškolní výchovné zařízení.

(4) Národní výbory spolupracují s orgány Socialistického svazu mládeže a s orgány Pionýrské organizace Socialistického svazu mládeže při odborném vedení jimi spravovaných domů a stanic, při stanovení obsahové náplně těch činností domů a stanic, které napomáhají uskutečňovat cíle Pio-

nýrské organizace Socialistického svazu mládeže, a při kontrole činnosti domů a stanic.

§ 20

Školní družina a školní klub

(1) Výchově žáků základní školy nebo základní devítileté školy, základní školy nebo základní devítileté školy pro smyslově postižené žáky, základní školy nebo základní devítileté školy pro žáky s vadami řeči, zvláštní školy a pomocné školy, popřípadě základní školy nebo základní devítileté školy pro tělesně postižené žáky, základní školy nebo základní devítileté školy při zdravotnických zařízeních slouží v době mimo vyučování a o školních prázdninách školní družina a školní klub. Školní družina je určena pro žáky prvního až čtvrtého ročníku, školní klub pro žáky ostatních ročníků těchto škol.

(2) Pokud školní družina nebo školní klub nebude součástí školy, může se zřídit jako mimoškolní výchovné zařízení.³⁾

§ 21

Školní knihovna

(1) Školní knihovnu jako součást jednotné soustavy knihoven tvoří školní žákovská knihovna a školní učitelská knihovna.

(2) Pokud školní knihovna nebude součástí školy, může se zřídit jako mimoškolní výchovné zařízení.³⁾

§ 22

Domov mládeže

(1) Domov mládeže zabezpečuje žákům středních škol výchovu, ubytování a stravování. Obsah výchovné činnosti v domově mládeže navazuje na obsah výchovně vzdělávací práce střední školy. Na politickovýchovné, kulturní, společenské a sportovní činnosti domova se podílí Socialistický svaz mládeže.

(2) Pokud domov mládeže nebude součástí školy, může se zřídit jako mimoškolní výchovné zařízení.³⁾

DÍL ČTVRTÝ

ŠKOLSKÁ ZARÍZENÍ PRO VÝKON ÚSTAVNÍ VÝCHOVY A OCHRANNÉ VÝCHOVY

§ 23

Pro výkon ústavní výchovy mládeže se zřizují dětské domovy. Pro výkon ústavní výchovy obtížně vychovatelné mládeže nebo ochranné výchovy mládeže se zřizují zvláštní výchovná zařízení; výkon ústavní výchovy zajišťují též internátní školy pro mládež vyžadující zvláštní péči. Diagnostické úkoly při výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy plní diagnostické ústavy.

³⁾ § 29 zákona č. 63/1978 Sb., o opatřeních v soustavě základních a středních škol.

§ 24

Dětský domov

(1) Dětský domov je internátní výchovné zařízení pro výkon ústavní výchovy mládeže; zajišťuje výchovnou, hmotnou a sociální péči mládeži s normálním duševním vývojem, která ze závažných důvodů nemůže být vychovávána ve vlastní rodině a nemůže být osvojena nebo umístěna v jiné formě náhradní rodinné péče.

(2) Mládež, u níž se předpokládá dlouhodobý pobyt v dětském domově, je vychovávána v dětském domově rodinného typu.

(3) Dětský domov pečuje o mládež od tří do osmnácti let, popřípadě do ukončení přípravy na povolání.

Zvláštní výchovná zařízení

§ 25

(1) Zvláštní výchovná zařízení uvedená v § 26 až 28 jsou internátní výchovná zařízení pro výkon ochranné výchovy nebo ústavní výchovy obtížně vychovatelné mládeže.

(2) Zvláštní výchovná zařízení jsou diferencována podle věku, pohlaví, stupně obtížnosti výchovy a podle mentální úrovně mládeže.

§ 26

Dětský výchovný ústav

Dětský výchovný ústav pečuje o obtížně vychovatelnou mládež do doby, než ukončí docházku do základní školy, základní devítileté školy nebo do zvláštní školy; v péči ústavu mládež zůstává do osmnácti, popřípadě do devatenácti let, byla-li jí ochranná výchova nebo ústavní výchova prodloužena soudem.

§ 27

Výchovný ústav pro mládež

Výchovný ústav pro mládež pečuje o obtížně vychovatelnou mládež, která ukončila docházku do základní školy, základní devítileté školy nebo do zvláštní školy; v péči ústavu mládež zůstává do osmnácti, popřípadě do devatenácti let, byla-li jí ochranná výchova nebo ústavní výchova prodloužena soudem.

§ 28

Ústav s výchovně léčebným režimem

Ústav s výchovně léčebným režimem pečuje po dobu nezbytné potřeby o mládež z dětských domovů a zvláštních výchovných zařízení, u níž byla zjištěna přechodná nebo trvalá duševní porucha takového druhu a stupně, že nemůže být vychovávána v ostatních zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy.

Diagnostické ústavy

§ 29

(1) Diagnostické ústavy jsou internátní výchovná zařízení, která komplexně vyšetřují z hlediska

psychologického a pedagogického mládež s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou nebo mládež, o jejímž umístění do výchovného zařízení rozhodl předběžným opatřením národní výbor, popřípadě mládež, o jejíž umístění do výchovného zařízení požádali národní výbor zákonní zástupci, a zprostředkovávají její zdravotní vyšetření. Mládež rozmístují do příslušných typů dětských domovů a zvláštních výchovných zařízení, popřípadě do internátních škol pro mládež vyžadující zvláštní péči.

(2) Diagnostické ústavy poskytují po přechodnou dobu výchovnou péči mládeži zadržené na útěku od rodičů nebo jiných osob, popřípadě z institucí odpovědných za její výchovu.

(3) Diagnostické ústavy se člení na dětské diagnostické ústavy (§ 30) a diagnostické ústavy pro mládež (§ 31).

§ 30

Dětský diagnostický ústav

Dětský diagnostický ústav plní diagnostické úkoly uvedené v § 29; vede evidenci mládeže umístěné v dětských domovech a dětských výchovných ústavech ve svém územním obvodu.

§ 31

Diagnostický ústav pro mládež

Diagnostický ústav pro mládež plní diagnostické úkoly uvedené v § 29; vede evidenci mládeže umístěné ve výchovných ústavech pro mládež v územním obvodu stanoveném ministerstvem školství.

ČÁST ČTVRTÁ**ŠKOLSKÁ ÚČELOVÁ ZAŘÍZENÍ**

§ 32

Školská účelová zařízení pomáhají předškolním zařízením, základním školám, základním devítiletým školám, školám pro mládež vyžadující zvláštní péči, středním školám a školským výchovným zařízením plnit výchovně vzdělávací úkoly; zabezpečují také další vzdělávání pedagogických pracovníků nebo hmotnou péči žákům po dobu jejich pobytu ve škole.

DÍL PRVNÍ**ZAŘÍZENÍ VÝCHOVNÉHO PORADENSTVÍ**

§ 33

Úkoly výchovného poradenství plní školy výchovnými poradci, okresní pedagogicko-psychologické poradny a krajské pedagogicko-psychologické poradny.

§ 34

Výchovný poradce

Základní školy, základní devítileté školy, školy pro mládež vyžadující zvláštní péči a střední školy

zajišťují úkoly výchovného poradenství výchovnými poradci. Výchovnými poradci jsou učitelé školy odborně připravení pro výchovné poradenství.

§ 35

Okresní pedagogicko-psychologická poradna

(1) Okresní pedagogicko-psychologická poradna pomáhá řešit výukové a výchovné problémy dětí předškolních zařízení i žáků škol a školských výchovných zařízení, které odborně vede okresní národní výbor, pomáhá při profesionální orientaci a uvědomělé volbě povolání žáků a zajišťuje pro školy odborné pedagogicko-psychologické služby.

(2) Okresní pedagogicko-psychologická poradna provádí pedagogicko-psychologické vyšetření žáků navrhovaných k zařazení do škol pro mládež vyžadující zvláštní péči a zprostředkovává jejich zdravotní a jiná vyšetření; metodicky usměrňuje činnost výchovných poradců.

§ 36

Krajská pedagogicko-psychologická poradna

(1) Krajská pedagogicko-psychologická poradna pomáhá řešit výukové a výchovné problémy žáků škol a školských výchovných zařízení, které odborně vede krajský národní výbor, pomáhá při profesionální orientaci a uvědomělé volbě povolání žáků; poskytuje okresním pedagogicko-psychologickým poradcům odbornou pomoc v případech, které vyžadují speciální vyšetření nebo vedení.

(2) Krajská pedagogicko-psychologická poradna metodicky usměrňuje činnost okresních pedagogicko-psychologických poradců v kraji, výchovných poradců na školách a psychologů ve školských výchovných zařízeních, které odborně vede krajský národní výbor.

DÍL DRUHÝ

**ZAŘÍZENÍ PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ
PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ**

§ 37

Okresní pedagogické středisko

(1) Okresní pedagogické středisko poskytuje odbornou pomoc ředitelům, učitelům a ostatním pedagogickým pracovníkům škol, předškolních zařízení a školských výchovných zařízení, které odborně vede okresní národní výbor.

(2) Středisko organizuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a poskytuje na tomto úseku orgánům státní školské správy poradenskou službu.

(3) Středisko metodicky řídí a koordinuje činnost metodických sdružení a předmětových komisí na základních školách a na základních devítiletých školách.

§ 38

Krajský pedagogický ústav

(1) Krajský pedagogický ústav poskytuje odbornou pomoc ředitelům, učitelům a ostatním pedagogickým pracovníkům škol a školských výchovných zařízení, které odborně vede krajský národní výbor, školským pracovníkům okresních národních výborů a metodikům okresních pedagogických středisek.

(2) Ústav organizuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a poskytuje na tomto úseku orgánům státní školské správy poradenskou službu; podle potřeb orgánů státní školské správy zkoumá stav a metody učebně výchovné práce v jednotlivých vyučovacích předmětech, v předškolní výchově a ve výchově mimo vyučování.

(3) Ústav metodicky řídí a koordinuje činnost okresních pedagogických středisek v kraji a předmětových komisí na školách, které odborně vede krajský národní výbor.

DÍL TŘETÍ

ZAŘÍZENÍ ŠKOLNÍHO STRAVOVÁNÍ

§ 39

Školní jídelna

Školní jídelna se zřizuje jako účelové zařízení pro předškolní zařízení a pro školy všech druhů; zabezpečuje stravování dětí a žáků, učitelů a ostatních pracovníků škol v době jejich pobytu ve škole a spolupůsobí při vytváření racionálních výživových, hygienických a společenských návyků.

§ 40

Jídelna v internátním zařízení

V internátních školách a v internátních výchovných zařízeních je jídelna součástí školy nebo výchovného zařízení; poskytuje celodenní stravování.

§ 41

Středisko školního stravování

(1) Pro metodické řízení školních a internátních jídelen se zřizují střediska školního stravování.

(2) Krajské středisko školního stravování metodicky řídí okresní střediska školního stravování a školní a internátní jídelny odborně vedené krajským národním výborem a zabezpečuje zvyšování kvalifikace pracovníků těchto jídelen.

(3) Okresní středisko školního stravování metodicky řídí školní a internátní jídelny odborně vedené okresním národním výborem a zabezpečuje zvyšování kvalifikace pracovníků těchto jídelen.

DÍL ČTVRTÝ OSTATNÍ ÚČELOVÁ ZAŘÍZENÍ

§ 42

Školní hospodářství

[1] Školním hospodářstvím se rozumí školní statek, školní lesy, školní rybářství a školní zahradnictví.

[2] Školní hospodářství se zřizuje na středních zemědělských technických školách, na středních lesnických technických školách a na středních rybářských technických školách.

[3] Školní hospodářství plní účelové pedagogické poslání spočívající zejména v zajištění praktického výcviku žáků, jejich zájmové odborné činnosti, v rozvíjení odborné a pedagogické práce učitelů a v plnění výrobních a dodávkových úkolů.

§ 43

Technické a materiálové středisko

Technické a materiálové středisko poskytuje školám pomoc při modernizaci výchovně vzdělávací práce a při vytváření materiálně technické základny pro rozvíjení, zkvalitňování a prohlubování polytechnického vyučování.

§ 44

Školní výpočetní středisko

Školní výpočetní středisko je účelové zařízení středních škol pro vyučování výpočetní technice; pro učitele středních škol zabezpečuje ve spolupráci s krajským pedagogickým ústavem studijní cykly, kursy, semináře, přednášky a instruktáže o výpočetní technice.

ČÁST PÁTÁ

ZÁVĚREČNÁ A ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

§ 45

[1] Vláda Slovenské socialistické republiky nařízením stanoví, která další školská zařízení mohou národní výbory podle společenské potřeby zřizovat.

[2] Ministerstvo školství vydává obecně závazné právní předpisy o výchovně vzdělávací činnosti předškolních zařízení a školských výchovných zařízení uvedených v tomto zákoně, pokud tato působnost podle zvláštního zákona nepřísluší jinému ústřednímu orgánu státní správy.

[3] Délku studia a učební plány na lidových školách umění, na lidových školách jazyků a na jazykových školách stanoví ministerstvo školství obecně závazným právním předpisem.

[4] Podrobnosti o výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy stanoví ministerstvo školství v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány obecně závazným právním předpisem.

[5] Ministerstvo školství řídí v rozsahu stanoveném vládou Slovenské socialistické republiky pokusné ověřování organizace a forem výchovně vzdělávací práce v předškolních výchovných zařízeních a v školských výchovných zařízeních.

§ 46

Rekreační střediska školní mládeže se dnem 1. září 1978 stávají školami v přírodě.

§ 47

Tento zákon se vztahuje na školská zařízení spravovaná národními výbory. Ustanovení § 2 až 8 se vztahují i na předškolní zařízení zřizovaná socialistickými organizacemi.

§ 48

Zrušují se:

1. § 3, 4 a § 22 až 24 zákona č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání (školský zákon),
2. § 21 vládního nařízení č. 59/1964 Sb., o úkolech národních výborů při péči o děti,
3. vládní vyhláška č. 72/1961 Sb., o zřizování jeslí a mateřských škol ve společných budovách.

§ 49

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. září 1978.

Šalgorič v. r.

Colotka v. r.

79

Z Á K O N

Slovenské národní rady

ze dne 27. června 1978

o státní správě ve školství

Slovenská národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Č Á S T P R V N Í
Z Á K L A D N Í U S T A N O V E N Í

§ 1

Účel zákona

Účelem zákona je stanovit působnost a úkoly orgánů státní správy ve školství a vytvořit předpoklady k tomu, aby tyto orgány a školy a školská zařízení důsledně uskutečňovaly státní školskou politiku.

§ 2

Orgány státní správy ve školství

Orgány státní správy ve školství jsou:

- a) národní výbory,
- b) ministerstvo školství Slovenské socialistické republiky,
- c) jiné ústřední orgány státní správy, pokud tak stanoví zvláštní zákon.

§ 3

Národní výbory

[1] Národní výbory spravují školy a školská zařízení, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

[2] Národní výbory při správě škol a školských zařízení školy a školská zařízení zřizují a zrušují, hospodářsky je zabezpečují ve svých plánech a rozpočtech, odborně je vedou, vykonávají v nich inspekci výchovy a vzdělávání a činí další opatření ve státní správě na úseku školství podle tohoto zákona a jiných obecně závazných právních předpisů k všestrannému zabezpečení cílů a úkolů státní školské politiky.

[3] Hospodářským zabezpečením škol a školských zařízení se rozumí zajišťování jejich investiční výstavby, provozu a údržby a zajišťování náležitostí poskytovaných pracovníkům podle pracovních právních předpisů.

[4] Odborným vedením škol a školských zařízení se rozumí organizování výchovně vzdělávacího procesu tak, aby se uskutečňoval v rámci státní školské politiky a podle stanovených učebních plánů a učebních osnov a péče o výběr, dislokaci a politický a odborný růst pedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

§ 4

Ředitel školy

[1] Školu (školské zařízení) řídí její ředitel. V nepřítomnosti ředitele řídí školu [školské zařízení] zástupce ředitele, a není-li zástupce ředitele ustanoven, jiný člen pedagogického sboru, pověřený ředitelem.

[2] Ředitel odpovídá za ideovou, pedagogickou a odbornou úroveň a výsledky práce školy, vytváří podmínky pro práci všech pracovníků, řídí a kontroluje práci všech pracovníků i žáků; pečuje o další ideově politické, pedagogické a odborné vzdělávání pracovníků.

[3] Ředitel rozhoduje o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech občanů¹⁾ v případech svěřených mu tímto zákonem.

Č Á S T D R U H Á

P Ů S O B N O S T O R G Á N Ů S T Á T N Í S P R Á V Y
N A Ú S E K U Š K O L S T V Í

§ 5

Místní národní výbor

[1] Místní národní výbor zřizuje a zrušuje se souhlasem okresního národního výboru jesle, mateřskou školu, společné zařízení jeslí a mateřské školy, dětský útulek, školní jídelnu a místní dům pionýrů a mládeže.²⁾

[2] Místní národní výbor zajišťuje provoz mateřské školy, společného zařízení jeslí a mateřské školy, dětského útulku, zřízených národním výborem, a základní školy, základní devítileté školy,

1) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

2) § 3 odst. 2 zákona SNR č. 78/1978 Sb., o školských zařízeních, a § 25 zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech (úplné znění vyhlášené pod č. 27/1972 Sb.).

zvláštní školy, školní jídelny a místního domu pionýrů a mládeže.

(3) Místní národní výbor rozhoduje o přijímání dětí do mateřské školy, společného zařízení jeslí a mateřské školy, dětského útulku, zřízených národním výborem, a do školní jídelny, školní družiny a školního klubu základní školy nebo základní devítileté školy, jestliže počet přihlášených dětí přesahuje počet dětí, které je možno do těchto zařízení umístit; jinak přijímá děti ředitel zařízení. Při přijímání dětí do školských zařízení zřízených národním výborem spolupracuje místní národní výbor s Revolučním odborovým hnutím a s ostatními společenskými organizacemi. Přijímání dětí do jeslí se řídí zvláštními předpisy.³⁾

§ 6

Městský národní výbor

(1) Městský národní výbor vykonává mimo působnost, která přísluší místnímu národnímu výboru, též působnost, která podle § 10 odst. 1 jinak přísluší okresnímu národnímu výboru.

(2) Městský národní výbor vykonává dále působnost ve věcech, které jinak podle § 7 až 10 přísluší okresnímu národnímu výboru, pokud ji krajský národní výbor svěřil městskému národnímu výboru podle Vzorového statutu městských národních výborů.⁴⁾

Okresní národní výbor

§ 7

(1) Okresní národní výbor zřizuje a zrušuje:

- okresní pedagogické středisko, okresní pedagogicko-psychologickou poradnu, okresní dům pionýrů a mládeže, okresní stanici mladých techniků, mladých přírodovědců nebo mladých turistů, okresní středisko školního stravování a technické a materiálové středisko,
- po projednání s příslušným místním národním výborem základní školu, základní devítiletou školu, zvláštní školu, zvláštní mateřskou školu, lidovou školu umění a lidovou školu jazyků,
- se souhlasem krajského národního výboru základní školu nebo základní devítiletou školu při zdravotnických zařízeních, školu v přírodě a dětský domov,
- školská zařízení sloužící školám uvedeným pod písm. b) a c).

(2) Okresní národní výbor dává souhlas ke zřízení a zrušení mateřské školy a společného za-

řízení jeslí a mateřské školy, které zřizuje a zrušuje socialistická organizace.

(3) Okresní národní výbor odborně vede:

- školy a školská zařízení, která zřizuje místní národní výbor (§ 5 odst. 1),
- školy a školská zařízení uvedená v odstavci 1 a 2.

§ 8

Okresní národní výbor stanoví obvod mateřské školy, společného zařízení jeslí a mateřské školy, zvláštní mateřské školy, základní školy, základní devítileté školy a zvláštní školy.

§ 9

(1) Okresní národní výbor hospodářsky zabezpečuje školy a školská zařízení uvedená v § 7 odst. 1; pro školy a školská zařízení, jejichž provoz zabezpečuje místní národní výbor (§ 5 odst. 2), zabezpečuje okresní národní výbor investiční výstavbu a věci vyplývající z pracovněprávních vztahů pracovníků těchto škol a školských zařízení. Hospodářské zabezpečení jeslí se řídí zvláštními předpisy.⁵⁾

(2) Okresní národní výbor plní úkoly organizace vyplývající z pracovněprávních vztahů pro pracovníky škol a školských zařízení uvedených v § 5 odst. 1 a v § 7 odst. 1 a pro ředitelky, učitelky a dětské sestry v mateřské škole nebo ve společném zařízení jeslí a mateřské školy, jakož i pro vedoucí v dětském útulku, jestliže je zřídila socialistická organizace; ustanovuje ředitele těchto škol a školských zařízení. Pracovněprávní vztahy pracovníků jeslí upravují zvláštní předpisy.⁵⁾

§ 10

(1) Okresní národní výbor rozhoduje o přijetí dítěte do školy, které dovrší šestý rok věku v době od počátku školního roku do konce kalendářního roku, o odložení začátku povinné školní docházky,⁶⁾ o osvobození žáka od povinné školní docházky a o zproštění žáka povinnosti vzdělávat se.⁷⁾ Příslušný k rozhodování je okresní národní výbor, v jehož územním obvodu dítě plní povinnou školní docházku nebo tuto povinnost má plnit.

(2) Okresní národní výbor rozhoduje na návrh žáka středního odborného učiliště nebo jeho zákonného zástupce o tom, zda je žák způsobilý k výchově ve zvoleném oboru.⁸⁾ Příslušný k rozhodování je okresní národní výbor, v jehož územním obvodu má sídlo střední odborné učiliště.

³⁾ § 57 vyhlášky č. 42/1966 Sb., o poskytování léčebně preventivní péče.

⁴⁾ Usnesení Národního shromáždění ČSSR č. 109/1967 Sb., kterým se vydává Vzorový statut městských národních výborů.

⁵⁾ Vyhláška č. 42/1966 Sb., o poskytování léčebně preventivní péče, vyhláška č. 19/1975 Sb., o soustavě zdravotnických zařízení.

⁶⁾ § 34 odst. 1 zákona č. 63/1978 Sb., o opatřeních v soustavě základních a středních škol.

⁷⁾ § 36 zákona č. 63/1978 Sb., o opatřeních v soustavě základních a středních škol.

Krajský národní výbor**§ 11**

[¹] Krajský národní výbor zřizuje a zrušuje:

- a) střední odborné učiliště, odborné učiliště a střední školu pro pracující pro úseky řízené nebo spravované národními výbory,
- b) učňovskou školu, gymnázium, střední odbornou školu, konzervatoř, odbornou školu, jazykovou školu, školský ústav umělecké výroby a těsnopisný ústav,
- c) základní školu nebo základní devítiletou školu pro žáky smyslově nebo tělesně postižené nebo pro žáky s vadami řeči nebo pro žáky obtížně vychovatelné, zvláštní školu pro žáky smyslově nebo tělesně postižené nebo pro žáky s vadami řeči, pomocnou školu, mateřskou školu pro děti smyslově nebo tělesně postižené a mateřskou školu pro děti s vadami řeči, zvláštní odborné učiliště a odborné učiliště pro mládež smyslově nebo tělesně postiženou nebo pro mládež obtížně vychovatelnou,
- d) školská zařízení sloužící školám uvedeným pod písmeny a) až c).

[²] Krajský národní výbor zřizuje a zrušuje krajský pedagogický ústav, krajskou pedagogicko-psychologickou poradnu, krajský dům pionýrů a mládeže, krajskou stanici mladých techniků, mladých přírodovědců nebo mladých turistů, domov mládeže, zvláštní výchovná zařízení [dětský výchovný ústav, výchovný ústav pro mládež a ústav s výchovně léčebným režimem], diagnostický ústav, školní výpočetní středisko a krajské středisko školního stravování.

[³] Krajský národní výbor může zřídit základní školu nebo základní devítiletou školu pro nadanou a talentovanou mládež, pokud takovou školu zřizuje ve společné správě se střední školou pro nadanou a talentovanou mládež.

[⁴] Krajský národní výbor dává souhlas:

- a) ke zřízení nebo zrušení středního odborného učiliště zřizovaného generálním ředitelstvím výrobní hospodářské jednotky nebo orgánem, který plní obdobnou funkci, popřípadě hospodářskou organizací,
- b) ke zřízení nebo zrušení střední školy pro pracující zřizované socialistickou organizací,
- c) k ustanovení ředitelů škol uvedených v tomto odstavci a k jejich uvolnění z funkce.

§ 12

Krajský národní výbor odborně vede školy a školská zařízení uvedená v § 11 a přípravu mládeže ve čtyřletých učebních oborech ukončených maturitní zkouškou v odborném učilišti.⁹⁾

§ 13

Krajský národní výbor hospodářsky zabezpečuje školy a školská zařízení uvedená v § 11 odst. 1 až 3 a plní úkoly organizace vyplývající z pracovně-právních vztahů pracovníků škol a školských zařízení uvedených v § 11 odst. 1 až 3 a učitelů škol uvedených v § 11 odst. 4; ustanovuje ředitele škol a školských zařízení uvedených v § 11 odst. 1 až 3.

§ 14**Ministerstvo školství Slovenské socialistické republiky**

[¹] Ministerstvo školství Slovenské socialistické republiky (dále jen „ministerstvo školství“) jako ústřední orgán státní správy Slovenské socialistické republiky řídí výkon státní správy na úseku školství, jestliže zvláštní zákon nestanoví jinak.

[²] Ministerstvo školství:

- a) vydává obecně závazné právní předpisy o zřizování, zrušování a o organizaci škol a školských zařízení k zabezpečení jednotného výkonu státní správy národními výbory na úseku školství a k zajištění výchovné a vzdělávací činnosti škol a školských zařízení,
- b) po projednání s příslušnými ústředními orgány a krajskými národními výbory stanoví a upravuje síť středních škol, škol pro mládež vyžadující zvláštní péči, zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy a síť školních hospodářství,
- c) vydává zásady, podle nichž krajský národní výbor stanoví síť ostatních škol a školských zařízení, která nejsou uvedena pod písmenem b),
- d) stanoví druhy a náležitosti vysvědčení a ostatních školních tiskopisů, jakož i způsob jejich evidence,
- e) stanoví zásady pro ideové a pedagogické řízení škol v oboru působnosti jiných ústředních orgánů,
- f) stanoví po projednání s příslušnými ústředními orgány podmínky pro studium cizích státních příslušníků na středních školách,
- g) stanoví v dohodě s ministerstvem spravedlnosti Slovenské socialistické republiky postup při zabezpečování vzdělávání občanů ve výkonu trestu odnětí svobody,
- h) může zřídit školský ústav umělecké výroby a těsnopisný ústav¹⁰⁾ jako přímo řízené organizace a pověřit je metodickým řízením ostatních ústavů tohoto druhu.

[³] Ministerstvo školství vydává obecně závazné právní předpisy o stejnokrojích pro žáky a pracovníky v oboru své působnosti.

⁸⁾ § 20 odst. 2 zákona č. 63/1978 Sb., o opatřeních v soustavě základních a středních škol.

⁹⁾ § 15 zákona č. 63/1978 Sb., o opatřeních v soustavě základních a středních škol.

¹⁰⁾ § 12 a 15 zákona SNR č. 78/1978 Sb., o školských zařízeních.

ČÁST TŘETÍ

INSPEKCE VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

§ 15

Inspekce výchovy a vzdělávání jako součást řízení školství je kontrolou výchovy a vzdělávání poskytovaného ve školách a školských zařízeních.

§ 16

[¹] Hlavním posláním inspekce výchovy a vzdělávání je kontrola ideově politické, pedagogické, odborné a metodické činnosti škol a školských zařízení tak, aby byl zajištěn jednotný vliv státu na tuto činnost.

[²] Inspekce výchovy a vzdělávání kontroluje též úroveň řízení škol a školských zařízení z odborného i pedagogického hlediska, vytváření kádrových a potřebných materiálně technických podmínek pro jejich účinnou práci; poskytuje též odbornou pedagogickou pomoc učitelům a ostatním pracovníkům škol a školských zařízení.

[³] Na školách v působnosti jiných ústředních orgánů inspekce výchovy a vzdělávání kontroluje, jak jsou uplatňovány zásady stanovené ministerstvem školství pro ideové a pedagogické řízení škol [§ 14 odst. 2 písm. e)], a kontroluje vyučování všeobecně vzdělávacím předmětům.

[⁴] V oblasti přípravy mládeže pro dělnická povolání inspekce výchovy a vzdělávání kontroluje i to, jak ústřední orgány, organizace a zařízení pro výchovu mládeže, které odpovídají za přípravu mládeže pro dělnická povolání, dodržují a plní úkoly vyplývající z obecně závazných právních předpisů a z jiných opatření v této oblasti. Součástí této kontroly je též kontrola úrovně a účinnosti resortního dozoru i úrovně řízení přípravy mládeže pro dělnická povolání v organizacích a jejich nadřízených orgánech.

§ 17

[¹] Inspekce výchovy a vzdělávání se člení na školní inspekci a státní dozor na přípravu mládeže pro dělnická povolání.

[²] Školní inspekci vykonávají ministerstvo školství, krajské národní výbory a okresní národní výbory. Státní dozor na přípravu mládeže pro dělnická povolání vykonávají ministerstvo školství a krajské národní výbory.

§ 18

Ústřední inspekci výchovy a vzdělávání vykonává ministerstvo školství svými ústředními školními inspektory; inspekci výchovy a vzdělávání v krajích a okresech vykonávají krajské a okresní školní inspektori, kteří jsou pracovníky příslušných národních výborů.

§ 19

Školní inspektori projednávají výsledky inspekční činnosti s ředitelem školy nebo školského zařízení. Školní inspektori mohou ukládat řediteli, popřípadě dalším pracovníkům školy nebo školského zařízení závazné pokyny týkající se obsahu a organizace výchovně vzdělávacího procesu; jsou oprávněni pozastavit výkon nezákonného nebo pedagogicky nesprávného opatření učitele, ředitele školy nebo školského zařízení nebo školního inspektora orgánu státní správy nižšího stupně a jsou povinni informovat o tom orgán příslušný ke zjednaní nápravy.

§ 20

Podrobnější úkoly inspekce výchovy a vzdělávání, práva a povinnosti školních inspektorů a zásady pro resortní dozor stanoví ministerstvo školství obecně závazným právním předpisem; stanoví též závazný plán hlavních úkolů inspekce výchovy a vzdělávání, kvalifikační předpoklady školních inspektorů a zásady pro jejich výběr, přípravu a další vzdělávání.

ČÁST ČTVRTÁ

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

§ 21

Plnění povinné školní docházky mimo území
Československé socialistické republiky

[¹] Děti československých státních občanů mohou plnit povinnou školní docházku mimo území Československé socialistické republiky, pokud v případech odůvodněných zájmy společnosti a rodičů odjíždějí k dočasnému pobytu s rodiči do zahraničí (dále jen „zvláštní způsob plnění povinné školní docházky“).

[²] O zvláštním způsobu plnění povinné školní docházky rozhoduje okresní národní výbor, v jehož územním obvodu dítě plní povinnou školní docházku nebo tuto povinnost má plnit.

[³] Podrobnosti o zvláštním způsobu plnění povinné školní docházky stanoví ministerstvo školství obecně závazným právním předpisem.

§ 22

Zařazování dětí do škol pro mládež
vyžadující zvláštní péči

[¹] O zařazování dětí do základní školy nebo základní devítileté školy pro mládež vyžadující zvláštní péči, do zvláštní školy, do pomocné školy¹¹⁾ a do mateřské školy pro děti vyžadující zvláštní péči¹²⁾ rozhoduje okresní národní výbor příslušný podle místa bydliště dítěte.

¹¹⁾ § 23 odst. 3 zákona č. 63/1978 Sb., o opatřeních v soustavě základních a středních škol.

¹²⁾ § 5 odst. 3 zákona SNR č. 78/1978 Sb., o školských zařízeních.

[4] Podrobnosti o zařazování dětí do škol pro mládež vyžadující zvláštní péči stanoví ministerstvo školství po projednání s ministerstvem zdravotnictví Slovenské socialistické republiky a ministerstvem práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky obecně závazným právním předpisem.

§ 23

Výchovná opatření

[1] Za vzorné chování, za vzorné plnění povinností, za významný projev aktivity nebo za statečný čin může být žák nebo učni udělena pochvala nebo jiné ocenění.

[2] Proviní-li se žák nebo učeň proti školnímu řádu, mohou se mu podle závažnosti provinění uložit některá z těchto výchovných opatření: napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy; žákům středních škol kteří splnili povinnou školní docházku, se může uložit též podmíněné vyloučení ze studia nebo vyloučení ze studia. O podmíněném vyloučení ze studia rozhoduje ředitel školy, o vyloučení ze studia rozhoduje krajský národní výbor, který školu odborně vede.

[3] Pravidla chování žáků a učňů (školní řád), jakož i podrobnosti o druzích a stupních výchovných opatření stanoví ministerstvo školství obecně závazným právním předpisem.

§ 24

Přijímání ke studiu na středních školách

[1] O přijetí žáka do střední školy¹³⁾ rozhoduje ředitel školy ve lhůtě stanovené prováděcím předpisem.

[2] K posouzení studijních předpokladů uchazečů o studium na střední škole zřizuje ředitel školy se souhlasem krajského národního výboru přijímací komisi jako svůj poradní orgán.

[3] Uchazeč o studium na střední škole podává přihlášku ke studiu písemně ve lhůtě stanovené prováděcím předpisem školy, kterou navštěvuje, nebo organizaci, k níž je v pracovním poměru nebo obdobném pracovním vztahu. Ředitel školy nebo vedoucí organizace zašle přihlášku s připojenou osobní charakteristikou uchazeče ve lhůtě stanovené prováděcím předpisem školy, na kterou se uchazeč hlásí.

[4] Pro přijetí žáka do střední školy je rozhodující jeho klasifikace ze základní devítileté školy, jeho osobní charakteristika schválená ředitelem základní devítileté školy nebo vedoucím organizace, k níž je v pracovním poměru nebo v obdobném pracovním vztahu, vyjádření lékaře o zdravotním stavu uchazeče a jeho zdravotní způsobilosti ke studiu a k výkonu povolání, na které se studiem připravuje, a výsledek přijímací zkoušky.

[5] Proti rozhodnutí může uchazeč podat do osmi dnů prostřednictvím ředitele školy odvolání k národnímu výboru, který školu odborně vede; ředitel školy nemůže o odvolání sám rozhodnout.

[6] Termíny pro podání přihlášky, termíny přijímací zkoušky, lhůtu k předání přihlášky řediteli střední školy a lhůtu, do které je ředitel této školy povinen rozhodnout, stanoví ministerstvo školství po projednání se zúčastněnými ústředními orgány obecně závazným právním předpisem.

§ 25

Stipendium a hmotné zabezpečení

[1] Stipendium a hmotné zabezpečení ze státních rozpočtových prostředků přiznává a odnímá žákům středních škol¹⁴⁾ ředitel školy.

[2] Postup pro přiznávání a odnímání stipendia a hmotného zabezpečení žákům stanoví ministerstvo školství a ministerstvo zdravotnictví Slovenské socialistické republiky obecně závazným právním předpisem.

§ 26

Přerušení studia

[1] Žákům středních škol, kteří splnili povinnou školní docházku, může být z vážných důvodů osobních, zejména zdravotních, přerušeno studium, a to až na dva roky. O přerušení studia rozhoduje ředitel školy. Po uplynutí přerušení studia pokračuje žák v tom ročníku, ve kterém bylo studium přerušeno.

[2] Podrobnosti o přerušení studia stanoví ministerstvo školství po projednání se zúčastněnými ústředními orgány obecně závazným právním předpisem.

§ 27

Platnost vysvědčení vydaných cizozemskými školami

[1] Vysvědčení o maturitní nebo obdobné zkoušce vydané cizozemskou školou platí na území Slovenské socialistické republiky za rovnocenné vysvědčení absolventa školy poskytující v Československé socialistické republice úplné střední, popřípadě vyšší vzdělání, je-li mezinárodní dohodou stanovena vzájemná rovnocennost vysvědčení a je-li vysvědčení opatřeno ověřovací doložkou. Ověřovací doložku vydává krajský národní výbor příslušný podle bydliště žadatele.

[2] Vysvědčení o maturitní nebo obdobné zkoušce vydané cizozemskou školou platí na území Slovenské socialistické republiky za rovnocenné vysvědčení absolventa školy poskytující v Československé socialistické republice úplné střední, popřípadě vyšší vzdělání, není-li mezinárodní dohodou stanovena vzájemná rovnocennost vysvědčení, jen tehdy, bylo-li uznáno (nostrifikace). Uznat lze

¹³⁾ § 5 zákona č. 63/1978 Sb., o opatřeních v soustavě základních a středních škol.

¹⁴⁾ § 40 zákona č. 63/1978 Sb., o opatřeních v soustavě základních a středních škol.

jen vysvědčení vydané cizozemskou školou téže úrovně, jako jsou školy poskytující v Československé socialistické republice úplné střední, popřípadě vyšší vzdělání. Uznání může být vázáno podmínkou, že žadatel vykoná doplňovací zkoušku. O uznání rozhoduje a ověřovací doložku vydává krajský národní výbor příslušný podle místa bydliště žadatele.

(3) Vysvědčení opatřené ověřovací doložkou vydanou příslušným orgánem České socialistické republiky platí také na území Slovenské socialistické republiky.

(4) Podrobnosti o rovnocennosti a podmínkách uznávání vysvědčení vydaných cizozemskými školami stanoví ministerstvo školství po projednání se zúčastněnými ústředními orgány obecně závazným právním předpisem.

Příspěvky na úhradu nákladů ústavní výchovy a ochranné výchovy

§ 28

(1) Na částečnou úhradu nákladů za péči poskytovanou mládeži ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy¹⁵⁾ přispívají rodiče nebo jiné osoby, které mají k dítěti vyživovací povinnost, příspěvkem.

(2) O výši příspěvku v jednotlivých případech rozhoduje ředitel školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy.

(3) Výši příspěvku a způsob jeho úhrady stanoví ministerstvo školství v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány státní správy obecně závazným právním předpisem.

§ 29

(1) Mládeži s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou se poskytuje ošacení a kapesné a při jejich ukončení věcná pomoc.

(2) Výši kapesného a normy pro ošacení a věcnou pomoc stanoví ministerstvo školství v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky a s ministerstvem financí Slovenské socialistické republiky obecně závazným právním předpisem.

§ 30

Příspěvky na úhradu nákladů spojených s hmotnou péčí o děti a mládež

(1) Jestliže se ve škole nebo školském zařízení zabezpečuje kromě bezplatné výchovy a vzdělávání i hmotná péče o děti a mládež, přispívají rodiče nebo jiné osoby, které mají k dítěti vyživovací povinnost, příspěvkem na částečnou úhradu nákladů spojených s hmotnou péčí.

(2) Výši příspěvku a způsob jeho úhrady stanoví ministerstvo školství v dohodě s ministerstvem

práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky a s ministerstvem financí Slovenské socialistické republiky obecně závazným právním předpisem.

§ 31

Příspěvky na školní stravování

(1) Národní výbory zajišťují společně stravování dětem a mládeži navštěvující školy a školská zařízení ve školních a internátních jídelnách. Na úhradu nákladů na stravování dětí a mládeže přispívají rodiče nebo osoby, které mají k dítěti vyživovací povinnost.

(2) Výši příspěvku a podrobnosti týkající se organizace a provozu školních jídelen a internátních jídelen stanoví ministerstvo školství a ministerstvo zdravotnictví Slovenské socialistické republiky po projednání se zúčastněnými ústředními orgány obecně závazným právním předpisem.

ČÁST PÁTÁ

ZÁVĚREČNÁ A ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

§ 32

Národní výbory mohou podle zvláštních předpisů¹⁶⁾ zřídit jako mimoškolní výchovné zařízení školní družinu, školní klub, školní knihovnu, internát a domov mládeže, popřípadě jinou součást školy určenou ministerstvem školství, vyžaduje-li to účelnější organizace výchovně vzdělávací práce nebo jiný závažný důvod. Národní výbory vykonávají ve věcech správy těchto zařízení působnost, kterou mají jednotlivé stupně národních výborů při zřizování, zrušování, hospodářském zabezpečení, odborném vedení a inspekci výchovy a vzdělávání škol, jejichž součástí tato zařízení jsou.

§ 33

(1) Tento zákon se nevztahuje na vysoké školy, vojenské školy, školy Sboru národní bezpečnosti, školy Sboru nápravné výchovy Slovenské socialistické republiky, podniková a družstevní výchovná zařízení a výchovná zařízení společenských organizací.

(2) Působnost ministerstva zdravotnictví Slovenské socialistické republiky podle zvláštních předpisů zůstává nedotčena.¹⁷⁾

§ 34

Zrušují se:

1. ustanovení druhé a třetí věty § 31 odst. 2 zákona č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání (školský zákon),
2. položky 33 až 49 přílohy k zákonu SNR č. 131/1970 Sb., o zřízení krajských národních výborů

¹⁵⁾ § 23 až 31 zákona SNR č. 78/1978 Sb., o školských zařízeních.

¹⁶⁾ § 29 zákona č. 63/1978 Sb., o opatřeních v soustavě základních a středních škol.

¹⁷⁾ Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

v Slovenské socialistické republice a o opatřeních s tím souvisejících,

3. položky 44, 46 a 47 přílohy A k zákonu SNR č. 159/1971 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působ-

nost národních výborů na některých úsecích státní správy.

§ 35

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. září 1978.

Šalgovič v. r.

Colotka v. r.

80

NAŘÍZENÍ VLÁDY

Slovenské socialistické republiky

ze dne 14. června 1978,

kterým se zřizuje Čestné uznání za zásluhy o rozvoj školství

Vláda Slovenské socialistické republiky nařizuje podle § 9 odst. 4 zákona č. 62/1962 Sb., o propůjčování vyznamenání:

§ 1

K ocenění zásluh jednotlivců i kolektivů pracujících, podniků, družstev, společenských organizací a jiných institucí mimo oblast ministerstva školství za mimořádně aktivní činnost při budování a dalším rozvoji škol a školských zařízení zřizuje se „Čestné uznání za zásluhy o rozvoj školství“ (dále jen „čestné uznání“).

§ 2

[¹] Čestné uznání uděluje ministr školství Slovenské socialistické republiky (dále jen „ministr

školství“) v dohodě se Slovenským výborem odborového svazu pracovníků školství a vědy k významným událostem ve školství.

[²] Ministr školství v dohodě se Slovenským výborem odborového svazu pracovníků školství a vědy odejme čestné uznání těm jednotlivcům a kolektivům, kteří se jej stali nehodnými.

§ 3

Ministr školství vydá statut, kterým upraví podrobnosti o udělování a odnímání čestného uznání.

§ 4

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Dr. Colotka v. r.

81

VYHLÁŠKA

ministerstva kultury Slovenské socialistické republiky

ze dne 15. června 1978,

kteřou se stanoví výjimky z povinnosti písemně sjednat smlouvy o rozšiřování literárních, vědeckých a uměleckých děl

Ministerstvo kultury Slovenské socialistické republiky podle § 22 odst. 4 zákona č. 35/1965 Sb., o literárních, vědeckých a uměleckých dílech (autorský zákon), stanoví:

§ 1

[¹] Písemnou formou se nemusí sjednat smlouvy o uveřejnění literárního, vědeckého nebo uměleckého díla v periodickém tisku, ve zpravodajském a publicistickém vysílání rozhlasové nebo televizní organizace, jestliže autor dílo vytvořil přímo na objednávku anebo je vytvořil z vlastního podnětu a nabídl k uveřejnění, pokud nejde o postupné uveřejňování díla po částech (na pokračování) nebo o vytištění hudebního díla s textem nebo bez textu.

[2] Písemně se nemusí sjednat smlouvy

- a) o veřejném přednesu nebo jiném použití literárního nebo vědeckého díla jeho autorem,

- b) o vystavení výtvarného nebo fotografického díla na výstavě, s výjimkou putovních výstav.

§ 2

Ustanovením § 1 není dotčena povinnost

- a) uživatele opatřit si autorovo svolení k použití díla (§ 14 autorského zákona),
b) pořadatele splnit podmínky pořádání přednášky, koncertu nebo jiné hudební produkce, divadelního nebo podobného představení anebo výstavy, které stanoví zvláštní předpisy.¹⁾

§ 3

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Válek v. r.

1) Vyhláška ministerstva školství a kultury č. 99/1958 Ů. v., o povolování veřejných koncertních a jiných hudebních produkcí, veřejných produkcí estrádních a artistických, podniků lidové zábavy, některých divadelních představení, výstav, přednášek a filmových představení a o výhradním oprávnění ochranných organizací autorských.